

Нарт делкән бәәдл

Төвкнүн бәәлгәнә болн социализмин юмнд диилгдшго күчн

Эндр өдр цуг нарт делкән орн-нутгудин күч-көлсчирин оньгинь, орчлнъгин коммунистическ джисәнә делгрлтин, олтн әмтнн төвкнүн бәәхәр кеджәх ноолдана шин чинртә левснъ болгч хойр тууджлгч документс бийурн тусхаджана. Эн документс — социалистическ орн-нутгудин коммунистическ болн кәдлмшч партьсин Деклараци болн коммунистическ болн кәдлмшч 64 партьсин Төвкнүн бәәлгәнә Манифест — эвдршго ниичәнә герчнъ, нарт делкән коммунистическ болн кәдлмшч джисәнә ик гидг өргмджин үзмдж болджана. Мана цагин эргчин гол төрнъ болхла Алдр Октябрин эклсн, капитализмәс социализмүр орлгән болджана. Ода социализм газрин дөрвнә кесн нег хувәснъ үлүд диилдж, нарт делкән әмтнә гурвнагъас үлү хувинь ниилүлджәнә. Социализмин чидлнъ улм-улмар өсәд батрджана, империализм болхла дорагшан орджана. Суулин 12 джилин эргцд алдр Китдин, Вьетнамин Демократическ Республикин, Корейин Олтн-әмтнә Демократическ Республикин олтн-әмтнәс нань, 700 гар сай улс империалистическ даджранас, сулдцхав.

Болв, күмн әмтнә сулдхврин ноолдана йовудт американск империалистирин агресивн чидлмүд харшлнә. Тууджин йовудиг тер бәрдж зогсахар, „коммунизмин өмнәс ноолдхмн гисн тугарн“ халхлдж, США-н залгч улс эврәннъ үлмәд бәәх орн-нутгудин тоогъинь икдүлхәр, социалистическ орн-нутгудин өмнәс харшлгч үүлдвр кегъад, колониальн ярмас сулдсн әмтид шинәс теругинь хурү зуулгъхәр седнә.

Американск империалистирин дәәсрхгч гардачир шин дә белдджәх нарт делкән реакцин голнъ болв. Империализм бәәгъә бәәсн хөбн дәвр-гч дә эклх йовдл бәәх гидж социалистическ орн-нутгудин коммунистическ болн кәдлмшч партьсин Деклараци келгдджәнә. Болв, төвкнүн бәәхдән дурта чидл өсәд, дән болхиг зогсадж чадх аргъта болв. Дән эрк-дарх уга болх гидж болшго, энүг босхшго аргъ бәәнә, төвкнүн бәәлгъиг харсдж чигн болхмн гидж коммунистическ болн кәдлмшч партьсин элчнр герчлджәнә.

Төвкнүн бәәлгъ харсна гидг-цуг олтн-әмтнә әрүн төрнъ. Коммунистическ болн кәдлмшч партьс төвкнүн бәәхин төлә ноолдаг эврәннъ нүр керг гидж хәләджәхинь Деклараци болн Манифест темдглв. Цуг әмтиг Деклараци болн Манифест, олтн күчәр зер-зевәр әгслгъна үзүлджәх түрмшгәс мөлтрдж, дәәнә аюлин әәмшгәс, үкләс болн әмт уга келгәнәс нарт делкәг гетлгхмн гидж дуудджана.

Цуг орн-нутгудин болн делкән әмтс эн дуудврт халун хәрү өгчәцхәнә. Китдт, Японьд, Польшд болн Францид, Германиск Демократическ Республикд болн Австрд, Чехословакд болн

көлсчнр болн прогрессивн олтн-Англьд — альд болв чигн күч-әмтс төвкнүн бәәлгәнә эн дуудвриг цань уга гидгәр дөнъндж, нарт делкән хортдин әәлинь газалдж гәәлджәцхәнә. „Фольксштимме“ гидг австрийск газет: „Деклараци болн төвкнүн бәәлгәнә Манифест хойр альд болв чигн күчән негдүлгәнә болн төвкнүнә, прогрессин ни-негнә чидлинь батлх хойр документ“ — гидж темдглв. Реакционн чидлмүд ягъад болв чигн Декларацин болн Манифестин тускар үг келшгогъар, теднд темдглгдсинь оньгдарулхар седсәрн хәрн терүгәрн төвкнүн бәәлгәнә төрт дурго харшан бийснъ темдглв.

Декларациг ягълж хәләдж, юн гидж санджахан темдглдж „Рено“ гидг парижск завөдин кәдлмшчнрин негнъ игдж келв: „Деклараци болхла олтн-әмтнә төвкнүнә болн иньглггәнә тускар келсн деерән, цуг орн-нутгудин кәдлмшчнрин хувин тускар келджәнә. Нарт делкәд оньгдан, энүнәс чинртә төргидж ода бәәхий! Эврәннъ зөвән болн кеджәсн кергиннъ үннд иткдж иим күчтәгъар, эврәннъ программин, эврәннъ иим бәәдл-джиргълд чинртә төрмүдин тускар зуг коммунистическ партьс келдж чадх.“ Эн үгмүдт — күч-көлсч улсин ик зуугъиннъ, нарт делкән цуг эгл улсин ухан-седклин келгдв. Эдн күчән негдүлдж, эврәннъ эрки төр — төвкнүн бәәлгъ харслгъиг күчәджәнә.